

berlig. Jeg vil bede det ærede Udvalg mellem 2den og 3die Behandling at tage disse to Ting under alvorlig Overveielse. Det var dog muligt, at den høitærede Minister, naar han iøvrigt sætter Pris paa at faae Loven, ogsaa vilde være noget medgjørlig i den Henseende. Lige overfor det ærede Flertal — det er særlig til det ærede Flertal og ikke saameget til Mindretallet — vil jeg rent ud sige, at det forekommer mig, at den høitærede Minister lige strax har havt lovlig megen Indflydelse paa de Herrer. Det forekommer mig, at de nok kunde have holdt en lille Smule mere igjen. Det var jo dog muligt, at den høitærede Minister, da man maa antage, at han sætter Pris paa Loven, gjerne vilde have gjort Indrømmelse; men naar Flertallet strax siger: Hvis Ministeren ikke vil have det, gaa vi slet ikke ind paa det, kan man naturligvis ikke vente nogen Smøbekommen; naar Ministeren kan faae sin Villie sat igjennem siebliffelig, er det en Selvsølge, at han gjør det, det vil Enhver gjerne gjøre, og her lader det til, at der ikke har været synderlig Meget ivoien. Det skal ikke være sagt til Behreidelse for det ærede Udvalg, men blot som en mild Opmuntring til at tage Sagen under Overveielse mellem 2den og 3die Behandling og sætte den høitærede Minister paa en alvorlig Prøve; jeg antager, at det paa Grund af hans Interesse for disse Ting nok kunde være muligt at opnaa Noget i denne Henseende. Som sagt, jeg tror, det er indlysende, at der i § 1 skulde være et langt større Beløb til Præmier, det er ikke noget rigtigt Forhold, der er mellem Beløbet deri og det i § 2. Der kan være mange andre Grunde, der tale derfor, som jeg ikke skal gaa ind paa. Jeg skal her sige, at det har glædet mig, at den høitærede Minister er kommen frem med Forslaget, og at Summen er forhøjet. Det er jo endel Aar siden, det var jo i 1862 eller 1864, at der kom et Forslag frem, og som Følge af, at det er nogle Aar siden, er det jo ikke saa underligt, at vi forhøje Summen Noget. Man hører det jo saa tit blive gjort gjældende, at Pengene ere sunkne betydelig i Pris, og det har ogsaa Noget paa sig. Men naar den høitærede Minister, for at modtage en forøget Sum af Statskassen til Præmier i dette Diemed, gjør det til en absolut Betingelse, at han kan betage Landbosforeningerne, og altsaa dermed Befolkningen, den Indflydelse, de hidtil have havt — thi jeg siger, at Landbosforeningerne ere heri i Grunden de rette Repræsentanter for Befolkningen — og selv fuldstændig vil raade over Distrikternes Inddeling, siger jeg for mit Vedkommende: Lad os saa vente lidt. Det er min fulde og faste Overbevisning, at det er et saa billigt Forlangende, her er stillet paa Landvesenets Omraade, at, selv om den høitærede Minister ikke skulde ville gaa ind derpaa iaar, vil baade dette og flere Aar

nok i Fremtiden komme frem, og jeg gad dog nok se, om ikke den høitærede Minister senere vil være noget mere imøbekommende. Jeg ser ikke Andet, end at Sagen forholder sig saaledes, at man, for at faae denne Bevilling skal give Ministeren den store Bemyndigelse til at lægge Kredsene efter sit For-godtbefindende, saa at Landbosforeningerne Intet faae at sige, og det er dog lovlig dyrt kjøbt. Den høitærede Minister udtalte sig ogsaa i denne Retning. Han sagde, at Distrikterne have i Grunden ikke Meget at betyde, de kunne jo for- andres, navnlig ved Genstilling fra Landbosforeningerne. Det er meget sandt; men i Loven af 1862 staar det dog, at som Regel skal det være saa, og senere er det blevet fastslaaet som af Mindretallet godtgjort.

Den høitærede Minister mente, at Administrationen kunde ordne denne Sag bedst. Det er meget sandt, det kunde man nok sige, og saadan kunde man ogsaa sige paa andre Omraader; og det var jo ogsaa det Allerhelligste, hvis man altid var sikker paa at have en Administration, som forstod sig ret paa de Dele og havde tilbørlig Interesse derfor; men man kan dog ogsaa træffe at faae baade den ene og den anden Slags Administration, og der kunde saa let fremkomme stærke Kollisioner. Jeg tror, det er helbdigt, at Befolkningen her faar en væsentlig Indflydelse; den er der for Diebliffet, og den vil jeg bevare. — Der er endnu kun en lille Ting, jeg vil til-lade mig at henlede Opmærksomheden paa; det er muligt, at mine Udtalelser ikke finde Gjensklang, men jeg vil dog alligevel fremkomme med dem. Der er et Ordsprog, der siger, at det duer ikke at lade Ulven slaas med Lammet, det vil med andre Ord sige, at de Smaa kunne mange Gange ikke konkurrere med de Store. Jeg mener dermed, om det ikke var muligt, at der ved dette Lovfor-slag kunde tages et vist Hensyn til Quæmandene, til Mænd med 1 eller 2 Køer, thi de have jo noget ondt ved at konkurrere med Gaardmandene og med Folk, der have flere Kreaturer. Jeg er overbevist om, at det ikke er saa sjældent, at Landbosforeningerne have taget det Hensyn, og jeg kjender ogsaa Tilfælde, hvor der fra Landbosforeningernes Side er blevet gjort Noget for Hus-mændene og særlig for dem, og jeg veed, at det der vakte overordentlig stor Interesse, og Store og Smaa bleve overmaade glade derved. Det vakte Rappelysten hos de Folk, der kun havde een Ko. Jeg tror, at, naar vi ville tage Hensyn til de smaa Landbrug, at de rigtig skulle kunne drives godt, saa at der kan blive Noget ud deraf til Gjenæring af en Familie, saaledes at denne befinder sig vel, maa det særlig komme an paa, at der bliver vaft en saa stor Interesse som muligt for Kreaturhold. Jeg vil kun henlede det ærede Udvalgs Opmærksomhed paa, om der